

A VÁROSI KÖNYVTÁRAK KÉRDÉSEIT VIZSGÁLJA AZ OKDT KÜLÖNBIZOTTSÁGA

Sok szó esik mostanában városaink könyvtári ellátásáról, az utóbbi két-három év óta kiépült városi könyvtári hálózat funkciójáról. Az előző évekkel összehasonlítva e téren előrehaladást tapasztalhatunk; nagyobb városainkban már nem csak egy könyvtár látja el a lakosságot könyvvel, hanem a könyvtárak egész sora.

A fejlődés azonban egyenetlen. Vannak városaink, ahol egymás után nyílnak a korszerű elhelyezésű és berendezésű, több ezer kötetes fiókkönyvtárak (pl. Miskolc), vannak - és ez a többség - ahol szűkös, könyvtárnak csak csufolt helyiségben, néhány száz kötettel nyitnak fiókkönyvtárat. De számos azoknak a városoknak a száma is, ahol könyvtári hálózatról még nem beszélhetünk.

Tisztázatlan a városi könyvtárhálózat funkciója a különböző típusú városokban. Nyilvánvaló, hogy más a feladata a városi hálózatnak egy olyan városban, ahol egyetemi könyvtár, megyei könyvtár is van és más a feladata ott, ahol egyedül a városi könyvtárakra hárul a lakosság könyvtári igényeinek a kielégítése. Feleletre váró kérdések még:

milyen legyen a megyei könyvtár és a városi könyvtárak közötti kapcsolat?

szükség van-e városi közművelődési könyvtárra vagy sem? Mikor igen, mikor nem?

a városi hálózat és a nagy ipari városokban jelentős helyet elfoglaló szakszervezeti könyvtárak közötti munkamegosztás hogyan oldható meg?

Sorolhatnánk még a kérdéseket. E néhány megemlítésével csak érzékelteni akartuk, hogy sok a megoldásra váró probléma városaink könyvtári ellátásában.

Nincsenek még normáink arra, hogy hány lakosra, milyen távolságokra, milyen állománnyal, milyen nagy helyiséggel, hány dolgozóval működő könyvtár szükséges ahhoz, hogy az ellátottságot kielégítőnek mondhassuk.

A mai gyakorlat szerint ott nyitnak új fiókkönyvtárakat, ahol sikerül valamilyen helyiséget szerezni. A normák hiánya lassítja ennek a helyzetnek a felszámolását.

A városok vonzereje egyre nagyobb, a mezőgazdaság fokozódó gépesítésével a lakosság városokba tömörülése a jövőben még inkább várható. Így a városok könyvtári ellátásának megjavítása az elkövetkezendő esztendőök egyik fontos könyvtárpolitikai kérdése.

Ezt felismerve az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs Tanács napirendre tűzte a kérdés megoldását. Külön munkabizottságot alakított a jelenlegi helyzet felmérésére és a mai helyzet megjavítását célzó javaslatok elkészítésére.

A munkabizottság vezetője Páldy Róbert, A Könyvtáros szerkesztője, tagjai Bezerédy István, a szegedi Somogyi Könyvtár igazgatója, Mezei György, a győri Megyei Könyvtár igazgatója, Papp Attila, a kazincbarcikai Városi Könyvtár igazgatója, Révész Ferenc, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár igazgatója és Szöllősy Kálmán, a pécsi Városi Könyvtár igazgatója.

A munkában több városi, megyei, járási, szakszervezeti könyvtáros is részt vesz. Külön vizsgálat tárgya a főváros, a megyei jogú városok, a járási jogú városok és az egyéb városok helyzete. E munkában a gyakorlati szakemberek részvétele, akik nap mint nap találkoznak a ma még fennálló nehézségekkel, biztosítéka annak, hogy javaslataikkal hozzájárulnak majd a városi könyvtárügy egészséges mederbe való tereléséhez. Ezt mutatják a már eddig Egerről, Mosonmagyaróvárról, Kaposvárról és Dunaujvárosról elkészült tanulmányok. E tanulmányok a munkabizottság jelentésének elkészülte után a Könyvtártudományi Szakkönyvtárba kerülnek, ahol minden érdeklődő rendelkezésére állnak. (GV)